

Pengar när du behöver dem

Berättelse

I Sverige finns en myndighet som heter Försäkringskassan. En myndighet är en del av staten. Försäkringskassan hjälper människor med pengar i vissa situationer. Det kallas socialförsäkring. Du kan få pengar därifrån om du har barn, om du är hemma med ett litet barn eller om du är sjuk och inte kan arbeta.

Ett exempel är barnbidrag. Barnbidrag är pengar till föräldrar som bor med sina barn i Sverige. Det är 1 250 kronor i månaden för varje barn (2026). Pengarna kommer automatiskt. Det betyder att du oftast inte behöver ansöka. Pengarna kommer senast den 20:e varje månad. Har du två barn eller fler får du också lite extra pengar. Det heter flerbarnstillägg.

Ett annat exempel är föräldrapenning. När du får ett barn kan du vara hemma med barnet i stället för att arbeta. Då kan du få pengar från Försäkringskassan. Föräldrarna får 480 dagar att dela på för varje barn. Mamma och pappa kan alltså dela på dagarna.

Ett tredje exempel är sjukpenning. Om du är sjuk och inte kan arbeta kan du få sjukpenning. Hur mycket pengar du får beror på din lön och hur mycket du jobbar.

Beloppen kan ändras. Därför ska du alltid titta på Försäkringskassans webbplats. Sök på sidan "Aktuella belopp". Där står de senaste siffrorna. För många familjer i Sverige är dessa pengar en viktig hjälp i vardagen.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
myndighet	en del av staten som sköter en viss uppgift
socialförsäkring	systemet som ger pengar vid sjukdom, barn med mera
barnbidrag	pengar varje månad till föräldrar som bor med barn
automatiskt	något som händer av sig själv, utan att man gör något
ansöka	be om något, till exempel pengar, hos en myndighet
flerbarnstillägg	extra pengar när man har två barn eller fler
föräldrapenning	pengar när man är hemma med sitt barn i stället för att jobba
dela på	två personer tar varsin del av något
sjukpenning	pengar när man är sjuk och inte kan arbeta
belopp	en summa pengar; hur mycket något kostar eller ger

Läsförståelsefrågor

1. Vad är Försäkringskassan?
 1. En bank där man sparar pengar.
 2. En myndighet som hjälper människor med pengar i vissa situationer.
 3. En affär där man köper saker till barn.
2. Vad är barnbidrag?
 1. Pengar varje månad till föräldrar som bor med sina barn.
 2. Pengar man får när man köper en bil.
 3. Pengar man bara får på sommaren.
3. Vad är föräldrapenning?
 1. Pengar man får när man fyller 18 år.
 2. Pengar när man är hemma med sitt barn i stället för att arbeta.
 3. Pengar till mat på jobbet.
4. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
 1. Man måste oftast inte söka barnbidrag, det kommer automatiskt.
 2. Föräldrar får 480 dagar att dela på för varje barn.
 3. Alla i Sverige får lika mycket sjukpenning.
5. Varför ska man titta på sidan "Aktuella belopp"? Svara med egna ord.

Facit

1. 1. En myndighet som hjälper människor med pengar i vissa situationer.
2. 1. Pengar varje månad till föräldrar som bor med sina barn.
3. 1. Pengar när man är hemma med sitt barn i stället för att arbeta.
4. 1. ja b) ja c) nej (hur mycket man får beror på lönen och hur mycket man jobbar)
5. Exempel på svar: För att beloppen kan ändras. På den sidan står de senaste och rätta siffrorna.

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Konkret samhällstext som passar för att öva ord om pengar, familj och myndigheter (barnbidrag, ansöka, belopp). Tema: socialförsäkringen och välfärd i Sverige. Fråga 5 kräver en första, enkel slutsats om varför siffror måste vara aktuella. Låt eleverna jämföra med stöd till familjer och sjuka i sina egna länder.

Diskussionsfrågor

- Finns det något liknande Försäkringskassan i landet du kommer ifrån? Vad heter det?
- Vad tycker du är viktigast att få hjälp med: barn, att vara hemma med barn eller att vara sjuk? Varför?
- Var skulle du söka information om du behövde veta hur mycket pengar du kan få?
- **Skriv (4 meningar):** Berätta om en situation då en familj kan behöva extra pengar. Vem i familjen behöver hjälpen och varför?

Källor och faktagranskning

- Försäkringskassan – Barnbidrag och flerbarnstillägg, så funkar det: <https://www.forsakringskassan.se/privatperson/foralder/barnbidrag-och-flerbarnstillagg>
- Försäkringskassan – Föräldrapenning: <https://www.forsakringskassan.se/privatperson/foralder/foraldrapenning>
- Försäkringskassan – Ersättning när du är sjuk (sjukpenning): <https://www.forsakringskassan.se/privatperson/sjuk-eller-skadad/ersattning-nar-du-ar-sjuk-eller-skadad-sjukpenning>
- Försäkringskassan – Aktuella belopp: <https://www.forsakringskassan.se/privatperson/e-tjanster-blanketter-och-informationsmaterial/aktuella-belopp>

Faktagranskad mot Försäkringskassans egna sidor i juni 2026. Nyckelfakta: Försäkringskassan är en svensk statlig myndighet som utreder och beslutar om ersättning från socialförsäkringen, till exempel sjukpenning, barnbidrag och föräldrapenning. Barnbidrag är ett ekonomiskt stöd till föräldrar som bor med barn i Sverige; det är 1 250 kronor i månaden per barn (oförändrat sedan 2018) och betalas oftast ut automatiskt, senast den 20:e varje månad, för barn under 16 år (kan förlängas om barnet fortfarande går i grundskolan). Flerbarnstillägg är extra pengar för den som får barnbidrag för minst två barn, och summan ökar ju fler barn man har. Föräldrapenning betalas till föräldrar som är hemma med sitt barn i stället för att till exempel arbeta eller studera, och är 480 dagar per barn att dela på (fler dagar vid tvilling- eller flerbarnsfödelse). Av de 480 dagarna är 390 på sjukpenningnivå (beror på inkomsten, baserat på SGI) och 90 på lägstanivå, där lägstanivån är 180 kronor per dag (2026). 90 dagar på sjukpenningnivå är reserverade för varje förälder och kan inte föras över till den andra (för barn födda 2016 eller senare). Sjukpenning kan man få om man inte kan arbeta för att man är sjuk, och hur mycket beror på inkomsten och hur mycket man jobbar – grovt räknat omkring 80 procent av inkomsten upp till ett tak. Som anställd betalar ofta arbetsgivaren sjuklön i början av en sjukperiod (omkring de första två veckorna), och Försäkringskassan kan ta över med sjukpenning därefter. OSÄKERHET/MYTER (markerade försiktigt i texterna): Exakta belopp (barnbidrag, lägstanivå, högsta sjukpenningnivå, prisbasbelopp) ändras ofta – siffrorna anges därför alltid med årtal, och eleven hänvisas till Försäkringskassans sida "Aktuella belopp" för det senaste. Flerbarnstilläggets exakta kronbelopp per antal barn bör verifieras mot Försäkringskassan vid publicering (uppgifter i andrahandskällor varierar). Sjukpenning anges ungefärligt som "cirka 80 procent av inkomsten upp till ett tak" – exakt procentsats, omräkningsfaktor och tak kan variera. Reglerna om karensavdrag och dag-för-dag vid sjukdom, gränsen för när arbetsgivarens sjuklön övergår till Försäkringskassans sjukpenning, samt antalet extra föräldradagar vid tvilling-/flerbarnsfödelse, bör kontrolleras mot aktuell källa innan de skrivs ut exakt. Texterna säger inte "alla" om människor, utan använder "många", "i Sverige" och "det är vanligt att".

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-25.